

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 48^ο – ΑΡΙΘ. 802

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Σεπτὸν Πατριαρχικὸν Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ προσευχῆς
ὑπὲρ τῆς Προστασίας τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος2
- Κοινὸν Μήνυμα Πάπα Φραγκίσκου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Βαρθολομαίου διὰ τὴν Παγκόσμιαν Ἡμέραν προσευχῶν
διὰ τὴν προστασίαν τῆς Δημιουργίας5
- Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις7
- Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου8
- Ἡ Πατριαρχικὴ ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἰταλίαν9

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TELEGR. ORTHODOXIA-GENEVE • TÉL. (022) 758 98 60 • FAX (022) 758 98 61 • 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει τὰ ἐνημερωθῆναι τοὺς ἀναγνώστῃς τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευόμενας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσίς τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μὲ ἀπλὴν ἐνδειξὴν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Σεπτὸν Πατριαρχικὸν Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ προσευχῆς ὑπὲρ τῆς Προστασίας τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΟΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Χάριτι Θεοῦ εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τὸ νέον ἐκκλησιαστικὸν ἔτος, συνεχίζοντες «διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς»{1} συμμαρτυρεῖν καὶ λόγον διδόναι «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»{2}, ζῶντες ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἐν Χριστῷ καὶ κατὰ Χριστόν, ὁ Ὅποιος ἐπηγγείλατο νὰ εἶναι μαζί μας «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»{3}.

Παρήλθον εἰκοσιοκτῶ ἔτη ἀπὸ τήν, συνοδικῆ ἀποφάσει, καθιέρωσιν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς ἐορτῆς τῆς Ἰνδίκτου ὡς «Ἡμέρας προστασίας τοῦ περιβάλλοντος», κατὰ τὴν ὁποίαν ἐν τῷ Ἱερῷ Κέντρῳ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀναπέμπονται εὐχαὶ καὶ ἱκεσίαι «ὑπὲρ τῆς ὅλης δημιουργίας». Ἡ σχετικὴ πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος ἐκάλεσε σύμπαντα τὸν ὀρθόδοξον καὶ τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον, ὅπως ἀναπέμψη κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν εὐχαριστηρίους δεήσεις πρὸς τὸν Κτίστην τῶν ὅλων διὰ τὸ «μέγα δῶρον τῆς Δημιουργίας»{4} καὶ ἱκεσίας διὰ τὴν προστασίαν αὐτῆς.

Ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἡμετέρας Μετριότητος διὰ τὴν ἀπήχησιν καὶ τὴν πλουσίαν καρποφορίαν τῆς ἐν λόγῳ πρωτοβουλίας τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας. Ἀνεδείξαμεν τὰς πνευματικὰς ρίζας τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καὶ τὴν ἀνάγκην μετανοίας καὶ ἐπανιεραρχήσεως τῶν ἀξιῶν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς κτίσεως ἀποτελοῦν διαστρέβλωσιν καὶ κακὴν ἀλλοίωσιν τοῦ χριστιανικοῦ ἥθους καὶ ὄχι ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς βιβλικῆς ἐντολῆς «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε...»{5}, ὅτι ἡ ἀντιοικολογικὴ συμπεριφορὰ εἶναι προσβολὴ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ ἀθέτησις τῶν ἐντολῶν Του, καὶ ὅτι λειτουργεῖ κατὰ τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ

ὑπάρξει βιώσιμος ἀνάπτυξις εἰς βάρος τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία προέβαλε καὶ προβάλλει τὸ οἰκοφιλικὸν δυναμικὸν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ἀναδεικνύουσα τὴν εὐχαριστιακὴν χρῆσιν τῆς κτίσεως, τὴν λειτουργίαν τοῦ πιστοῦ ὡς «ιερέως» τῆς Δημιουργίας, ὁ ὁποῖος ἀδιαλείπτως ἀναφέρει αὐτὴν εἰς τὸν Κτίστην τῶν ἀπάντων, καὶ τὴν ἀνυπέρβλητον ἀξίαν τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος, ὡς ἀντιδότου κατὰ τοῦ συγχρόνου εὐδαιμονισμοῦ. Ὅντως, ὁ σεβασμὸς τῆς δημιουργίας ἀνήκει εἰς τὸν πυρῆνα τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως.

Προκαλεῖ ἰδιαιτέραν ἀνησυχίαν τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῶ εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ οἰκολογικὴ κρίσις συνεχῶς ἐπιτείνεται, ἡ ἀνθρωπότης, ἐν ὀνόματι τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῶν τεχνολογικῶν ἐφαρμογῶν, κωφεύει εἰς τὰς πανταχόθεν ἐκκλήσεις πρὸς ριζικὴν ἀλλαγὴν συμπεριφορᾶς ἀπέναντι εἰς τὴν κτίσιν. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ προϊοῦσα ἀλλοίωσις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀποτελεῖ συνέπειαν ἑνὸς συγκεκριμένου προτύπου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον ἀδιαφορεῖ διὰ τὰς ἀντιοικολογικὰς ἐπιπτώσεις του. Τὰ βραχυπρόθεσμα ὀφέλη ἀπὸ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τῆς ὑψηλίου, ἀπλῶς ἐπικαλύπτουν τὴν ἀλογίαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ συλήσεως τῆς δημιουργίας. Ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης, ἡ ὁποία δὲν σέβεται τὸν οἶκον τῆς ζωῆς, εἶναι οἰκο-ανομία καὶ ὄχι οἰκο-νομία. Ὁ ἄκρατος οἰκονομισμὸς τῆς παγκοσμιοποιήσεως συμπορεύεται σήμερον μὲ τὴν ἀλματώδη ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἡ ὁποία, παρὰ τὰ πολλὰ εὐεργετήματά της, συνοδεύεται ἀπὸ ἔπαρσιν ἔναντι τῆς φύσεως καὶ ὀδηγεῖ εἰς ποικιλομόρφους ἐκμεταλλεύσεις αὐτῆς. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος γνωρίζει, ἀλλὰ δρᾷ ὡς νὰ μὴ ἐγνώριζε. Γνωρίζει ὅτι ἡ φύσις δὲν αὐτοανακαινίζεται εἰς τὸ διηνεκές, ἀδιαφορεῖ ὅμως διὰ τὰς ἀρνητικὰς συνεπείας τοῦ «τεχνοπωλίου» διὰ τὸ περιβάλλον. Αὐτὸ τὸ ὄντως ἐκρηκτικὸν μίγμα τοῦ ἀκράτου οἰκονομισμοῦ καὶ τοῦ ἐπιστημονισμοῦ, ἥτοι τῆς ἀπεριορίστου ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἐπιτείνει τοὺς κινδύνους διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καὶ διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σοφῶς καὶ σαφῶς κατῳνόμασε τοὺς κινδύνους τῆς «ἰδιονομίας τῆς οἰκονομίας», τῆς αὐτονομήσεως αὐτῆς ἀπὸ τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ὁποῖαι ὑπηρετοῦνται μόνον ἐντὸς βιωσίμου φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ προέτεινε μίαν οἰκονομίαν «τεθεμελιωμένην εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου»^{6} καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ συγχρόνου οἰκολογικοῦ προβλήματος «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως»^{7}. Ἡ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας ἀπαιτεῖ, ἐνώπιον τῶν συγχρόνων ἀπειλῶν, «ριζικὴν ἀλλαγὴν νοοτροπίας καὶ συμπεριφορᾶς» ἀπέναντι εἰς τὴν κτίσιν, πνεῦμα ἀσκητισμοῦ, «ὀλιγαρκείας καὶ

ἐγκρατείας»{8}, ἔναντι τῆς «ἀπληστίας»{9}, τῆς «θεοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς κτητικῆς στάσεως»{10}. Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἀνεφέρθη μετ' ἐμφάσεως καὶ εἰς τὰς «κοινωνικὰς διαστάσεις καὶ τὰς τραγικὰς ἐπιπτώσεις τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος»{11}.

Ἀκολουθοῦντες τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ταύτης, ὑπογραμμίζομεν, εἰς τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιόν μας, τὴν στενὴν συνάφειαν τῶν περιβαλλοντικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ τὴν κοινὴν ρίζαν αὐτῶν ἐν τῇ χωρὶς Θεὸν «ἄφρονι καρδίᾳ», ἐν τῇ πτώσει καὶ ἁμαρτίᾳ, ἐν τῇ κακῇ χρήσει τῆς θεοσδότης ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Τῆς καταστροφῆς τῆς φύσεως καὶ τῆς κοινωνίας προηγεῖται πάντοτε μία ἐσωτερικὴ «ἀνατροπὴ τῶν ἀξιῶν», μία πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ καταστροφή. Ὄταν τὸ ἔχειν κυριεύσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας, τότε ἡ στάσις μας τόσον ἔναντι τοῦ συνανθρώπου, ὅσον καὶ πρὸς τὴν κτίσιν, εἶναι ἀναποφεύκτως κτητικὴ καὶ ἀνοίκειος. Τὸ «σαπρὸν δένδρον» ποιεῖ, κατὰ τὸ Βιβλικόν, πάντοτε «καρπούς πονηρούς»{12}.

Τονίζομεν, ἀντιστοίχως, ὅτι καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν κτίσιν καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔχουν τὴν αὐτὴν πνευματικὴν πηγὴν καὶ ἀφετηρίαν, τὴν ἐν Χριστῷ δηλαδὴ ἀνακαίνισιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν κεχαριτωμένην ἐλευθερίαν του. Ὡς ἡ καταστροφή τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀδικία συμπορεύονται, ἔτσι καὶ ἡ οἰκοφιλικὴ συμπεριφορὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη εἶναι ἀδιαίρετοι.

Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς συγχρόνου πολυδιαστάτου κρίσεως τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ πολιτισμοῦ του καὶ τοῦ οἴκου του, ἀπαιτεῖται πολὺπλευρος κινητοποίησης καὶ κοινὴ προσπάθεια. Ὅπως ὅλα τὰ μεγάλα προβλήματα, οὕτω καὶ αἱ σοβοῦσαι ἀλληλοπεριχωρούμεναι κρίσεις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς κοινωνίας, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν χωρὶς τὴν διαχριστιανικὴν καὶ διαθρησκειακὴν συνεργασίαν. Ὁ διάλογος εἶναι ἐδῶ πρόσφορος χῶρος διὰ νὰ ἀναδειχθοῦν αἱ ὑπάρχουσαι οἰκοφιλικαὶ καὶ κοινωνικαὶ παραδόσεις, διὰ οἰκολογικὴν καὶ κοινωνικὴν εὐαισθητοποίησιν, καθὼς καὶ διὰ ἐποικοδομητικὴν κριτικὴν τῆς ἀποκλειστικῆς τεχνολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς προόδου καὶ τῶν ἀτομοκεντρικῶν καὶ κοινωνιοκρατικῶν προτύπων, εἰς βᾶρος τῆς κτίσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ προσώπου.

Κατακλείοντες, ὑπογραμμίζομεν καὶ πάλιν τὸ ἀδιαίρετον τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν δημιουργίαν καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον, καλοῦμεν πάντας τοὺς ἀνθρώπους καλῆς θελήσεως εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τὴν ἐδραίωσιν τῆς ἀλληλεγγύης, καὶ δεόμεθα πρὸς τὸν ἀγαθοδότην Κύριον, πρεσβεΐαις τῆς Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, νὰ χαρίζη εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ «καῦσιν καρδίας ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως»{13} καὶ «παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων»{14}.

βιζ' Σεπτεμβρίου α'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

-
- {1} Ρωμ. η', 38
{2} πρβλ. Α' Πέτρ. γ', 15
{3} Ματθ. κη', 20
{4} Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνδίκτου, 1/9/1989
{5} Γεν. α', 22
{6} Ἐγκύκλιος, §15
{7} ὁ. π., §15
{8} Ἡ Ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, §10
{9} ὁ. π., §10
{10} Ἐγκύκλιος, §14
{11} ὁ. π.
{12} Ματθ. ζ', 17
{13} Ἰσαὰκ ὁ Σῦρος, Τὰ εὐρεθέντα ἀσκητικά, Λόγος, πα'
{14} Ἐβρ. ι', 24

• Κοινὸν Μήνυμα Πάπα Φραγκίσκου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου διὰ τὴν Παγκόσμιαν Ἡμέραν προσευχῶν διὰ τὴν προστασίαν τῆς Δημιουργίας

Ἡ ἱστορία τῆς δημιουργίας προβάλλει ἐνώπιόν μας μίαν πανοραμικὴν θέαν τοῦ κόσμου. Ἡ Ἁγία Γραφή ἀποκαλύπτει ὅτι, «ἐν ἀρχῇ», ὁ Θεὸς ἠθέλησε, ἢ ἀνθρωπότης νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ἀρχικῶς, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὴν Γένεσιν, «πᾶν χλωρὸν ἄγρου (ἦν) πρό τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντα χόρτον ἄγρου πρό τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γάρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι τὴν γῆν» (β',5). Ἡ γῆ εἶχε δοθῆ εἰς ἡμᾶς ὡς ἱερόν δῶρον καὶ κληρονομία, διὰ τὰ ὅποια πάντες ἡμεῖς εἴμεθα συνυπεύθυνοι, μέχρις ὅτου «εἰς τό τέλος» τὰ πάντα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ ἀνακαινισθοῦν ἐν Χριστῷ (Ἐφεσ. α',10). Ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ εὐημερία μας συνδέονται ἀρρήκτως μέ τὴν φροντίδα διὰ σύνολον τὴν δημιουργίαν.

Ἐν τούτοις, «ἐν τῷ μεταξύ», ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου ἐμφανίζει μίαν πολὺ διαφορετικὴν πανοραμικὴν ὄψιν, παρουσιάζει εἰκόνα ἠθικῆς παρακμῆς, ὅπου ἡ στάσις καὶ ἡ συμπεριφορά μας ἀπέναντι εἰς τὴν κτίσιν, στερεῖ ἀπὸ ἡμᾶς τὴν δυνατότητα νὰ εἴμεθα συνεργοὶ τοῦ Θεοῦ. Ἡ τάσις νὰ διαταράσσωμεν τὰ εὐαίσθητα καὶ ἰσορροπημένα οἰκοσυστήματα τῆς γῆς, ἢ ἀπληστία νὰ χειρα-

γωγῶμεν καί νά ἐλέγχωμεν τούς περιορισμένους πόρους τοῦ πλανήτου καί ἡ ἀρπακτική διάθεσις δι' ἀπεριόριστον κέρδος εἰς τάς ἀγοράς, - ὅλα αὐτά μᾶς ἔχουν ἀπομακρύνει ἀπό τόν ἀρχικόν σκοπόν τῆς δημιουργίας. Δέν σεβόμεθα πλέον τήν φύσιν ὡς κοινόν δῶρον· ἀντ' αὐτοῦ τήν θεωροῦμεν ἰδιοκτησίαν μας. Δέν συνδεόμεθα πλέον μέ τήν φύσιν μέ σκοπόν νά τήν συντηρήσωμεν, ἀλλά τήν ἐξουσιάζομεν διά νά στηρίξωμεν τά ἔργα τῶν χειρῶν μας.

Αἱ συνέπειαι αὐτῆς τῆς διαφορετικῆς θεωρήσεως τοῦ κόσμου εἶναι τραγικά καί μόνιμοι. Τό ἀνθρώπινον καί τό φυσικόν περιβάλλον ὑποβαθμίζονται ἐκ παραλλήλου. Ἐν τῇ πράξει, ἡ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως τοῦ πλανήτου ἐπηρεάζει τούς πλέον εὐαλότους κατοίκους αὐτοῦ. Τά ἀποτελέσματα τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς ἐγγίζουσι πρῶτον καί πρωτίστως αὐτούς, οἱ ὅποιοι ζοῦν ἐν πτωχείᾳ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Ἡ ὑποχρέωσις μας νά χρησιμοποιῶμεν τά ἀγαθὰ τῆς γῆς ὑπευθύνως ἐμπερικλείει τήν ἀναγνώρισιν καί τόν σεβασμόν τῶν ἀνθρώπων καί ὄλων τῶν ἐμβίων ὄντων. Ἡ ἐπείγουσα ἔκκλησις καί πρόκλησις νά μεριμνῶμεν διά τήν κτίσιν, ἀποτελεῖ πρόσκλησιν πρὸς ὀλόκληρον τήν ἀνθρωπότητα νά ἐργάζεται πρὸς τήν κατεύθυνσιν μιᾶς βιωσίμου καί ὀλικῆς ἀναπτύξεως.

Διά τόν λόγον αὐτόν μέ βάσιν τό κοινόν μέλημα διά τήν προστασίαν τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ καί ἀναγνωρίζοντες τήν γῆν ὡς κοινόν αγαθόν, καλοῦμεν ὅλους τούς ἀνθρώπους καλῆς θελήσεως νά ἀφιερῶσιν χρόνον προσευχῆς διά τό περιβάλλον τήν 1ην Σεπτεμβρίου, εὐχαριστοῦντες τόν πλήρη ἀγάπης Δημιουργόν διά τό ἱερόν δῶρον τῆς κτίσεως καί ἀναλαμβάνοντες τήν δέσμευσιν διά τήν φροντίδα καί διατήρησιν τῆς πρὸς ὄφελος τῶν μελλοντικῶν γενεῶν. Ἐν τέλει, γνωρίζομεν ὅτι ματαιοπονοῦμεν, ἐάν ὁ Κύριος δέν εἶναι μεθ' ἡμῶν (Ψαλμ. 126/127), ἐάν ἡ προσευχή δέν εὐρίσκεται εἰς τό κέντρον τῆς σκέψεως καί τῆς ζωῆς μας. Ὡστόσο, ὁ στόχος τῆς προσευχῆς μας εἶναι νά ἀλλάξωμεν τόν τρόπον μέ τόν ὅποιον κατανοοῦμεν τόν κόσμον, διά νά ἀλλάξῃ ἡ σχέσις μας μέ αὐτόν. Ὁ τελικός σκοπός μας εἶναι νά ἐφάρμόσωμεν περισσοτέραν ἀπλότητα καί ἀλληλεγγύην εἰς τήν ζωήν μας.

Ἀπευθύνομεν ἐπείγουσαν ἔκκλησιν πρὸς τούς ὑπευθύνους εἰς τήν κοινωνίαν, τήν οἰκονομίαν, τήν πολιτικήν καί τόν πολιτισμόν, νά ἀκούσουν τήν κραυγὴν τῆς γῆς καί νά ἀσχοληθοῦν μέ τάς ἀνάγκας τῶν ἐνδεῶν καί τῶν περιθωριοποιημένων, ἀλλά, πρωτίστως, νά ἀνταποκριθοῦν εἰς τό αἶτημα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καί νά προαγάγουν τήν παγκόσμιον συναίνεσιν διά τήν ἀποκατάστασιν τῆς πληγωμένης δημιουργίας. Εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι εἶναι ἀδύνατον νά ὑπάρξῃ εἰλικρινής καί μόνιμος λύσις εἰς τήν πρόκλησιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καί τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, ἐάν ἡ ἀπάντησις δέν εἶναι συντονισμένη καί συλλογική, ἐάν ἡ εὐθύνη δέν εἶναι κοινή καί ἀξιόπιστος, ἐάν δέν δώσωμεν προτεραιότητα εἰς τήν ἀλληλεγγύην καί τήν διακονίαν.

Ἐν Βατικανῷ καί ἐν Φαναρίῳ, τῇ 1η Σεπτεμβρίου 2017

Ὁ Πάπας Φραγκῖσκος καί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος

• Ἡ ἑορτή τῆς Ἰνδίκτου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις

Μετ' ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καί κατὰ τὰ εἰωθότα ἐωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ ἑορτή τῆς Ἰνδίκτου καί ἡ Σύναξις πρὸς τιμὴν καί μνήμην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, ἧς ἡ ἐφέστιος ἱερά εἰκὼν εἶναι κατατεθειμένη ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ὡς καί ἡ ἡμέρα προσευχῶν ὑπὲρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ Περιβάλλοντος.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος ἐχοροστάτησε τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς, Πέμπτην, 31ην λ.μ. Αὐγούστου, ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, κατὰ τὸν Μ. Ἑσπερινόν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐκκλησιάσθησαν πλεῖστοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς ἐντεῦθεν καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, ὄμιλος προσκυνητῶν ἐκ τῆς «Πολιτιστικῆς Ἑταιρείας Πανόραμα καί Ἀρχεῖον», ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς ἐλλογ. κ. Μαριάννας Κορομηλᾶ, Ἱστορικοῦ, καί ἰκανὸς ἀριθμὸς πιστῶν ἐκ τῆς Πόλεως.

Μετά τὸ πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Παναγιώτατος ἐχειροθέτησεν εἰς τὸ ὄφθικιον τοῦ Ἄρχοντος Νομοφύλακος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τὸν ἐντιμ. κ. Γεώργιον Βλατάκη, Δικηγόρον, ἐξ Ἀθηνῶν, Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου Ρεθυμνίων Ἀττικῆς «Τὸ Ἀρκάδι». Ὁ Πατριάρχης προσεφώνησε τὸν νέον Ἄρχοντα διὰ θερμῶν λόγων ἀπήντησε δ' οὗτος ἐκφράσας τὴν βαθεῖαν ἀφοσίωσιν καί τὸν σεβασμὸν του εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καί τὸν Προκαθήμενον αὐτοῦ.

Τὴν Παρασκευὴν, 1ην ἀρξ. μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ Θεῖαν Λειτουργίαν, ἐν συγχοροστασίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Γέροντος Δέρκων κ. Ἀποστόλου, Γέροντος Ἀμερικῆς κ. Δημητρίου, Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγορίου, Τρανουπόλεως κ. Γερμανοῦ, Βοστώνης κ. Μεθοδίου, Ἰμβρου καί Τενέδου κ. Κυρίλλου, Πριγκηποννήσων κ. Ἰακώβου, Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Σεβαστείας κ. Δημητρίου, Πισιδίας κ. Σωτηρίου, Μυριοφύτου καί Περιστάσεως κ. Εἰρηναίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Σασίμων κ. Γενναδίου, Νητρόιτ κ. Νικολάου, Ἰκονίου κ. Θεολήπτου, Πιττσβούργου κ. Σάββα, Νέας Ἱερσέης κ. Εὐαγγέλου, Ρόδου κ. Κυρίλλου, Ἰσπανίας καί Πορτογαλίας κ. Πολυκάρπου, Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στεφάνου, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρου, Σιγκαπού-

ρης κ. Κωνσταντίνου, Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου, Σηλυβρίας κ. Μαξίμου, Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Γερασίμου, Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου καί Ἱεραπύτνης καί Σητείας κ. Κυρίλλου.

Ἐκκλησιάσθησαν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, Ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῇ Πόλει, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ἀλικαρνασσοῦ κ. Ἀδριανός καί Ἐρυθρῶν κ. Κύριλλος, ὁ Θεοφιλ. Ἐψηφισμένος Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Κύριλλος, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος τῶν ἐν τῇ Πόλει ΡΚαθολικῶν κ. Rubén Tierrablanca, κληρικοί ἐντεῦθεν καί ἐξ Ἑλλάδος, ὁ ἐντιμολ. κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωνσταντῆς, Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Γένους, ἐκπροσωπῶν τήν ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότητα τῶν Ὀφφικιαλίων «Παναγία ἡ Παμμακάριστος», ὁ ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, ὄμιλος καθηγητῶν ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὑπὸ τήν ἡγεσίαν τοῦ ἐντιμολ. καθηγητοῦ κ. Μιλτιάδου Κωνσταντίνου, Κοσμήτορος αὐτῆς, Ἄρχοντας Διδασκάλου τοῦ Εὐαγγελίου, καί πλῆθος πιστῶν ἐκ τῆς Πόλεως, ἐξ Ἑλλάδος καί ἐκ Ρουμανίας.

Μετά τό Ἰ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη, ἀπό τοῦ Ἰ. Ἀμβωνος, Μήνυμα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐπί τῇ ἡμέρᾳ προσευχῶν ὑπέρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ Περιβάλλοντος, ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Διακόνου κ. Ἰωακείμ, Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν τῷ τέλει ἐτελέσθη ἡ καθιερωμένη τελετή τῆς Ἰνδίκτου, καθ' ἣν ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου, ἡ νενομισμένη εὐχή καί Πρᾶξις τῆς νέας Ἰνδικτιῶνος, ὑπογραφεῖσα ἀκολούθως ὑπ' Αὐτοῦ καί ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀγίων Ἀρχιερέων, οἵτινες ἀντήλλαξαν μετ' Αὐτοῦ τόν ἐν Χριστῷ ἀσπασμόν, ἐπί τῷ νέῳ ἐκκλησιαστικῷ ἔτει.

Εἶτα, ὁ Πατριάρχης ἡγίασε τό ἐκκλησίασμα διὰ τοῦ Ἀγιασμοῦ τῆς ἰης τοῦ μηνός καί ηὐχήθη εἰς πάντας εὐλογημένον ἀπό Θεοῦ καί τῆς Παμμακαρίστου Θεοτόκου τόν νέον ἐκκλησιαστικόν ἐνιαυτόν.

• Ἀνακοινωθέν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

Γενομένης τῆς τακτικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ταύτην θά ἀποτελέσουν, διὰ τό ἐξάμηνον 01.09.2017 – 28.02.2018, ὑπὸ τήν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι:

Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντῖνος

Γέρων Χαλκηδόνος κ. Ἀθανάσιος

Γέρων Δέρκων κ. Ἀπόστολος
Γέρων Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος
Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριος
Πιττσβούργου κ. Σάββας
Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος
Ἰσπανίας καί Πορτογαλίας κ. Πολύκαρπος
Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος
Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος
Σμύρνης κ. Βαρθολομαῖος
Ἱεραπύτνης καί Σητείας κ. Κύριλλος

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 2017

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

• Ἡ Πατριαρχική ἐπίσκεψις εἰς τήν Ἰταλίαν

Πλήρως ἱκανοποιημένος ἐκ τῶν ἐπαφῶν Του ἐν Ἰταλίᾳ ἐπέστρεψεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐκ τῆς δεκαήμερου ἐπισκέψεώς Του εἰς αὐτήν, καθ' ἣν ἐκήρυξε τήν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ 25ου Οἰκουμενικοῦ Συνεδρίου Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Bose, τῇ συμμετοχῇ 200 καί πλέον συνέδρων, ὁμιλήσας περὶ τῆς φιλοξενίας ὡς δώρου τοῦ Θεοῦ κατὰ τήν Ἁγίαν Γραφήν καί τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας.

Παρέστη ἐπίσης καί ὠμίλησεν ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος. Κατὰ τήν ἔναρξιν ἀνεγνώσθη καί Μήνυμα τῆς Α. Ἀ. τοῦ Πάπα, ἀναφερθέντος διὰ θερμῶν λόγων εἰς τήν παρουσίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Μετ' ὀλιγοήμερον ἀνάπαυσιν εἰς τὰ περίχωρα, ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς Bologna ὡς προσκεκλημένος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς Σεβ. κ. Ματθαίου Zurri, ἔνθα ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ὁρθοδόξου Κοινοτήτος, ἐνῶ τήν ἐπομένην ἐχοροστάτησε καί ὠμίλησε κατὰ τήν Θεῖαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ΡΚαθολικῷ Καθεδρικῷ Ναῶ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Zurri, ἀνταποκρινόμενος εἰς σχετικὴν παράκλησιν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, ἀνήγγειλεν ὅτι θά ἐπιστρέψῃ εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον

τήν παρ' αὐτοῖς φυλασσομένην κάραν τῆς Θεοπρομήτορος Ἁγίας Ἄννης, κομίζων αὐτήν αὐτοπροσώπως εἰς Φανάριον. Συγκινητικά ἦσαν αἱ συναντήσεις τοῦ Πατριάρχου ἀφ' ἑνός μὲν μετὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀφ' ἑτέρου δέ μετὰ τῶν πολυπληθῶν μαθητῶν τοῦ Λυκείου Malpighi, πρὸς τοὺς ὁποίους ὠμίλησε διὰ μακρῶν, συμβουλεύσας πατρικῶς τοὺς μὲν διὰ τὴν διακονίαν των ἐν τῇ σημερινῇ ἐκκοσμικευμένη κοινωνίᾳ, τοὺς δέ διὰ τὰς σπουδὰς των καὶ διὰ τὴν προετοιμασίαν των διὰ τὸν στίβον τῆς ζωῆς. Ἀκόμη, ὠμίλησε κατόπιν προσκλήσεως διὰ τὴν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος ὡς προστασίας τῆς ζωῆς ἐνώπιον τῆς τοπικῆς Βουλῆς τῆς Ἐπαρχίας Emilia Romagna, ὡς καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἰδρύματος θρησκευτικῶν ἐπιστημῶν «Ἰωάννης ΚΓ'», οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου προσέφερον εἰς Αὐτὸν τὸν ἄρτι ἐκδοθέντα τόμον μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Κρήτῃ Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου εἰς διαφόρους γλώσσας.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη καὶ τὴν Ἱ. Μονὴν Monte Sole, ἡ ἀδελφότης τῆς ὁποίας ἐπιτελεῖ σπουδαῖον ἐκδοτικὸν ἔργον. Πλησίον τῆς Μονῆς ταύτης κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον οἱ Ναζισταὶ ἐδολοφόνησαν ἐν ψυχρῶ περί τοὺς 80 ἀμάχους Ἰταλοὺς, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ πολλὰ παιδιὰ· εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος ὁ Πατριάρχης ἐδεήθη διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῶν ψυχῶν των.

Ἡ ὅλη ἐπίσκεψις αὕτη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος διεξήχθη ἐντός ἀτμοσφαιρας ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ ἐγκαρδιότητος, ἐξετιμήθη δέ μεγάλως τὸ περιεχόμενον τῶν ἄς ἐξεφώνησεν Αὕτη πολλῶν ὁμιλιῶν κατὰ τὴν διάρκειάν της ὡς ἐνισχυτικὸν τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ ποιμνίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Bologna, τὴν ὁποίαν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶχεν ἐπισκεφθῆ καὶ πρό δωδεκαετίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ προκατόχου τοῦ Σεβ. κ. Ζυρρί. Τὸν τάφον αὐτοῦ, κοιμηθέντος μόλις πρό ὀλίγων ἡμερῶν, ἐπεσκέφθη ἡ Α.Θ. Παναγιότης καὶ κατέθεσεν ἄνθη δεηθεῖσα ὑπὲρ ἀναπαύσεώς του.